

iReport	
Vraag	Antwoord
Wordt de oude vuilwaterleiding (smeerpip) meegenomen als mogelijke route (met eventueel een omleiding) naar de Eemshaven?	Deze leiding is onbekend en hebben wij niet terug kunnen vinden. Aangezien de vraag anoniem is gesteld, hebben wij niet kunnen achterhalen op welke leiding precies wordt bedoeld. Wij hebben wel rekening gehouden met bekende bestaande kabels en leidingen (zowel qua kans (parallel) als belemmering (afstand).
Waarom zijn er geen routes buitendijks?	Buitendijks liggen in dit deel van Nederland de kwelders. Dit is unieke natuur met bijzondere natuurwaarden. In eerste instantie is er niet uitgegaan van een route door de kwelders, om die natuur zoveel als mogelijk te behouden. Tijdens een van de bewoneravonden is het kwelderalternatief voorgesteld. Hier is uitgebreid naar gekeken en er hebben overleggen met het waterschap Noorderzijlvest plaatsgevonden. Op basis hiervan is besloten om toch een route mee te nemen die buitendijks loopt. Deze route heet het kwelderalternatief. In Bijlage I bij de concept-NRD is uitgebreid te lezen wat deze route inhoud. In het kort: de route loopt door de beschermingszone van de dijk. Dit is een optie die het waterschap heeft aangedragen. Hierdoor kan de bijzondere natuur buiten de beschermingszone bewaard blijven. Op deze manier wordt er dus toch een buitendijkse route onderzocht.
Waarom doen we niet de route met de kortste lengte (diagonaal)?	Dit is het startpunt van de route ontwikkeling (kortste route). Helaas is de zee en het land tussen de windparken en de Eemshaven niet leeg, er zijn veel verschillende gebruikers en functies. Dit vormen belemmeringen. Bij het aantreffen van een belemmering (bijvoorbeeld een windpark, kabels en leidingen, natuurgebieden) worden alternatieve routes bedacht om effecten op deze belemmeringen te minimaliseren. De kortste route is niet altijd de meest geschikte route. Wat wel de meest geschikte route is, moet blijken uit de vervolgonderzoeken en is nu nog niet te zeggen. Ook niet of dit de route met de kortste lengte is.
Waarom leggen we geen tracé aan door dijk?	Een dijk beschermt ons land tegen het water. Daarmee zijn er bepaalde eisen aan een dijk. Vanwege de waterveiligheid is het niet mogelijk om door de dijk te gaan, er moet zo min mogelijk beroering aan een dijk zijn in verband met stabiliteit. Voornamelijk voor de beheer en onderhoudsfase is dit ook een probleem. In overleg met het waterschap Noorderzijlvest wordt er nu gekeken naar een route door de beschermingszone van de dijk. Deze route heet het kwelderalternatief en is in Bijlage I bij de concept-NRD uitgebreid beschreven.
Is een route middendoor de eilanden (Ameland en Schiermonnikoog) richting Lauwersmeer een mogelijkheid. Daar een aftakking naar Friesland en Groningen?	Gasunie heeft een route voor een waterstofleiding ingebracht (de Zoutkamperlaag-route) die tussen Ameland en Schiermonnikoog vanaf de Noordzee de Waddenzee in gaat. Van daaruit volgt deze route de vaargeul richting Lauwersmeer om in de provincie Groningen aan land te komen. Als alternatief voor een aanlanding in de provincie Groningen, kan deze route ook aanlanden ten westen van het Lauwersmeer in de provincie Friesland. Deze route van Gasunie wordt verder onderzocht. Het gaat hier om een route voor een leiding voor de periode na 2031. Een uitgebreidere beschrijving van de route vindt u in Bijlage I bij de concept-NRD.
Denken jullie na over het gebruik van gastankers om waterstof aan land te brengen? In plaats van een kabel of leiding?	Inzet van gastankers wordt niet als een realistisch alternatief beschouwd. De volumes waar het hier om gaat kan niet met tankers op duurzame wijze plaatsvinden.

iReport	
Vraag	Antwoord
Kunnen we bestaande kabels en leidingen uit de Waddenzee halen en deze met de kennis van nu goed plaatsen?	Het opnieuw opgraven van kabels en leidingen en die op een nieuwe plek neerleggen geeft veel impact op de omgeving door de dubbele werkzaamheden die je dan moet uitvoeren. Wel wordt er bij kabels en leidingen die niet meer nodig zijn gekeken of ze op een nieuwe manier kunnen worden hergebruikt of zodanig opgeruimd kunnen worden zodat ze ruimte bieden voor nieuwe infrastructuur.
De kabel loopt langs de Slapersdijk (Oudeschip), direct langs de bebouwing. In relatie tot de ontwikkeling van de Oostpolder is bepaald dat er een groenstrook moet komen bij de bebouwing. Deze kabel ligt in de groene strook. Waarom moet die kabel via de Slapersdijk lopen? Hoe groot is de geul die gegraven moet worden?	Op dit moment zijn de routes nog niet in detail uitgewerkt. Op de kaart zijn ze globaal weergegeven. Het is nog onduidelijk hoe de route precies gaat lopen en welke technieken gebruikt gaan worden voor de aanleg.
In het referentiegebied liggen veel onstuimige zandbanken. Kunnen de boten voor de aanleg van de kabels wel door dit gebied? Route 2 wordt gezien als goede optie omdat deze route via de Oude Eems loopt en hiermee niet over Duits gebied loopt.	Voor de aanleg van de kabel zijn er verschillende technieken. Afhankelijk van de specifieke omstandigheden worden verschillende technieken gebruikt. Deze technieken staan in hoofdstuk 4 (paragraaf 4.1 'de voorgenomen activiteit') van de concept-NRD. Uit nader onderzoek moet blijken of routes daadwerkelijk over onstuimige zandbanken lopen wat de gevolgen hiervan zijn voor de aanleg. Bedankt voor uw suggestie. Route II is één van de routes die in de volgende fase (het planMER) verder wordt onderzocht op effecten. Zie hiervoor hoofdstuk 4 in de concept-NRD (paragraaf 4.3 'de te onderzoeken routes') of bijlage I bij de concept-NRD.
Hou de kabel zo lang mogelijk in zee. Hoe ver komt de kabel op het land van de dijk te liggen? In verband met het bemalen van de geul die gegraven moet worden voor de kabels door de landbouwgrond (i.r.t. verzilting)	Bedankt voor uw inbreng. Er zal op basis van onderzoek een integrale afweging worden gemaakt. Effecten voor landbouw worden hierin meegenomen.
Er komt ergens een NGT leiding aan land. Kan er in dit tracébed een extra kabel aangelegd worden?	Nee dit is niet mogelijk, er zijn veiligheidsafstanden nodig tussen bestaande en nieuwe kabels en leidingen.
De kwelders verdwijnen over een aantal jaar door klimaatverandering. Waarom niet de kabels en/of leidingen op de kwelder leggen en daaroverheen een zomerdijk? Dit beschermt ook de dijken. Je creëert nieuwe natuur, je bespaart landbouwgrond, het heeft relatief weinig impact op natuur en geen kans op verzilting. Je borduurt voort op de komende klimaatverandering. In het kader van koppelkansen.	Bedankt voor uw suggestie. Op basis van uw suggestie is in de concept-NRD de route XIII 'natuurlijk in kwelder' opgenomen. Deze route is de afgelopen maanden door een team van deskundigen beoordeeld. In de tussentijd is er uit overleg met het waterschap Noorderzijlvest gebleken dat er een optimalisatie van deze route mogelijk is, waarbij de route door de beschermingszone van de dijk loopt in plaats van daar nog buiten. Deze optimalisatie is als route meegenomen in de concept-NRD en wordt onderzocht in het planMER. Meer informatie hierover is te lezen in bijlage I van de concept-NRD.